

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්වවගණනය කළ මතය

ආගරපතන ප්‍රාදේශීය සභාවේ 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂ පත්‍රය එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ආදායම් හා වියදම් ගිණුම, වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1987 අංක 15 දරන ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 172 (1) උපවගන්තිය සහ 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට ආගරපතන ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය තත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය පළාත් පාලන ආයතන සඳහා වූ පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ පරිච්ඡේද අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්වවගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මා මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් තත්වවගණනය කළ මතයක් පළකරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්වවගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පළාත් පාලන ආයතන සඳහා වූ පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ පරිච්ඡේද අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය වර්ථාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම, පාලනය කරන පාර්ශවයන් විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව ප්‍රාදේශීය සභාවේ වාර්ෂික හා කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය

සිදු කිරීමේදී එය සෑමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලැස්සුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතනාන්විත මහභැරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලැස්සුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ ප්‍රකාරව ප්‍රාදේශීය සභාවේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලැස්සුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ ප්‍රාදේශීය සභාව විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, ප්‍රාදේශීය සභාව ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව.

1.5 වෙනත් නෛතික අවශ්‍යතා පිළිබඳ වාර්තාව

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ පහත සඳහන් අවශ්‍යතාවයන් සම්බන්ධයෙන් විශේෂ ප්‍රතිපාදන ඇතුළත් වේ .

- (අ) 2018 අංක 19 දරණ ජාතික විගණන පනතේ 6 (1) (ඇ) (iii) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉකුත් වර්ෂය සමඟ අනුරූප වේ.

(ආ) 2018 අංක 19 දරණ ජාතික විගණන පනතේ 6 (1) (ඇ) (iv) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ 2 (ආ) (ඇ) නිරීක්ෂණ හැර ඉකුත් වර්ෂයේදී මා විසින් සිදුකරන ලද නිර්දේශයන් ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත්ව ඇත.

1.6 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.6.1 ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සභාවට එරෙහිව පවරා ඇති නඩු දෙකක් පැවතියද, ඒ සම්බන්ධයෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හෙලිදරව් කර නොතිබුණි.	ඉදිරි වර්ෂයන්වලදී කරන බව	නඩු පිළිබඳ හෙලිදරව් කළ යුතුය.

1.6.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2018 වර්ෂයේදී නෝර්වුඩ් ප්‍රාදේශීය සභාවට නිකුත් කර තිබුණු ආයුර්වේද තොගයේ වටිනාකම රු.240,000 ක මුදල සභාවට අයකරගෙන නොතිබුණු අතර එය මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ලැබිය යුතු මුදල් ලෙසටද දක්වා නොතිබුණි.	ඉදිරි වර්ෂයේ ගිණුම් තුළ අදාළ ණයහිමි ශේෂ ඇතුළත් කිරීමට කටයුතු කරන බව	මූල්‍ය ප්‍රකාශන නිවැරදිව පිළියෙල කළ යුතුය.
(ආ) ඉකුත් වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනයේ වත්කම් රු.4,514,359 ක් හා වගකීම් රු.495,313 ක් ලෙස අඩුවෙන් දැක්වීම් හා ආදායම් රු.77,800 ක්, වියදම් රු.24,138 ක් හා රු.111,493 ක වගකීම් ලෙස වැඩියෙන් දැක්වීමේ වරද සමාලෝචිත වර්ෂයේදීද නිවැරදි කර නොතිබුණි.	ඉදිරි වර්ෂයේදී අදාළ අගයන් නිවැරදි ලෙස ගිණුම්ගත කරන බව	- එම -
(ඇ) ඉකුත් වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට පිළියෙල කරන ලද ශේෂ පත්‍රය හා අදාළ උපලේඛනවලට අනුව ගිණුම් විෂයන් 04 ක රු.808,863 ක වෙනස සමාලෝචිත වර්ෂයේදී නිවැරදි කර නොතිබුණි.	- එම -	- එම -
(ඈ) වැරදි ලෙස දක්වා ඇති ආරම්භක ශේෂය නිවැරදි කිරීම සඳහා ජ'නල් අංක 41 හා 46 න් පිළිවෙලින් රු.102,700 ක් හා රු.52,134 ක් ලී බඩු හා සවි කිරීම් ගිණුම හා කාර්යාල උපකරණ ගිණුම හර කර ප්‍රාග්ධන යෙදවුමට ආදායමින් දායකවීමේ ගිණුම බැරකළ යුතු වුවත්, සමුච්චිත අරමුදල බැරකර තිබුණි.	ඉදිරි වර්ෂය තුළ දී කරන බව	නිවැරදි ගිණුම් ශේෂ නිවැරදි කළ යුතුය.

- (ඉ) සභාවට ලැබිය යුතු රු.357,248 ක උසාවි දඩ අදාළ ආයතනයෙන් ගෙන්වා ගැනීමට කටයුතු නොකර සමාලෝචිත වර්ෂයේ ගිණුම්වලින් කපාහැර තිබුණි. නලවකැලේ නගර සභාවෙන් අප වෙත ලැබිය යුතු උසාවි දඩ මුදල් අය කරගැනීමට කටයුතු කරන බව ලැබිය යුතු ආදායම් අයකර ගත යුතුය.
- (උ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ ජනවාරි 01 දිනට මුද්දර ගාස්තු හිඟය රු.1,526,100 ක් වූ අතර වර්ෂය තුළ හිඟයෙන් ලැබීම රු.1,708,100 ක් විය. ඒ අනුව රු.182,000 ක් සමුච්චිත අරමුදලට ගැලපිය යුතු වුවත්, රු.556,520 ක් ලෙස රු.374,500 ක් වැඩියෙන් සමුච්චිත අරමුදලට බැරකර තිබුණි. ඉදිරි වර්ෂය තුළ දී නිවැරදි ගිණුම් ශේෂ නිවැරදි කළ ලෙස ගිණුම්ගත කිරීමට කටයුතු යුතුය. කරන බව
- (ඌ) සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළ රු.752,300 ක දැන්වීම් පුවරු ගාස්තු ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි. ඉදිරි වර්ෂයේදී නිවැරදිව ආදායම් නිවැරදිව ගිණුම්ගත කරන බව ගිණුම්ගත කළ යුතුය.

1.6.3 නොසැසඳූ පාලන ගිණුම් හෝ වාර්තා

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට ස්ථාවර වත්කම් ශේෂය රු.20,389,351 ක් වූ අතර ප්‍රාග්ධන යෙදවුමට ආදායමින් දායකවීමේ ගිණුම් ශේෂය රු.19,422,323 ක් වූයෙන් රු.967,028 ක වෙනසක් පැවතුණි.	ඉදිරි වර්ෂය තුළ අදාළ ශේෂ තුලනය කිරීමට කටයුතු කරන බව	ගිණුම් ශේෂ නිවැරදි කළ යුතුය.

1.7 අනුකූල නොවීම

නීති, රීති හා රෙගුලාසිවලට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති හා රෙගුලාසිවලට අනුකූල නොවූ අවස්ථා පහත දැක්වේ.

නීති, රීති හා රෙගුලාසිවලට යොමුව	අනුකූල නොවීම	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) පනත් ----- 1988 අංක 56 හා 2000 අංක 53 දරන පනත් වලින් සංශෝධිත 1980 අංක 47 දරණ ජාතික පාරිසරික පනත හා ඒ යටතේ බලපවත්වන ලද රෙගුලාසි	පරිසර ආරක්ෂණ කාලය ඉක්මවා ගොස් මාස 02 සිට වසර 09ක කාලයක් ආයතන 12 ක් හා ව්‍යාපාර 12ක පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ලබාගෙන නොතිබුණි.	බලපත්‍ර ලබාගත වලංගු ව්‍යාපාරික ස්ථාන සඳහා බලපත්‍ර ලබාගැනීමට දැනුවත් කරන බව	පනතේ නියමයන් ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.

(ආ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි

මු.රෙ. 571(3) වසර 2 සිට 4 දක්වා කාලයක් පැවති අදහස් දක්වා නොමැත. මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.

(ඇ) පළාත් පාලන කොමසාරිස්ගේ චක්‍රලේඛ

1988 මැයි 17 දිනැති අංක 22/1988 දරණ පළාත් පාලන කොමසාරිස්ගේ චක්‍රලේඛය වරිපනම් බදු දේපල වසර 05 කට වරක්වත් තක්සේරු කළ යුතු වුවද, එසේ කටයුතු නොකර 2008 වර්ෂයේදී සිදු කරන ලද තක්සේරුව පදනම් කරගෙන බදු අයකරමින් පැවතුණි. තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුව වෙත ඉල්ලීම් කළ ද, ඒ සඳහා නිසි ප්‍රතිචාර නොලැබුණු බව චක්‍රලේඛ උපදෙස් අනුව කටයුතු කළ යුතුය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සභාවේ පුනරාවර්තන ආදායම ඉක්මවූ වියදම රු.2,211,805 ක් වූ අතර ඊට ප්‍රතිරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ පුනරාවර්තන වියදම ඉක්ම වූ ආදායම රු.3,579,585 ක් විය.

2.2 ආදායම් පරිපාලනය

ඇස්තමේන්තුගත ආදායම්, බිල් කළ ආදායම්, රැස් කළ ආදායම් හා හිඟ ආදායම් සභාපතිවරයා විසින් ඉදිරිපත් කළ තොරතුරු අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයට හා ඉකුත් වර්ෂයට අදාළව ඇස්තමේන්තුගත ආදායම්, බිල් කළ ආදායම්, රැස් කළ ආදායම් හා හිඟ ආදායම් පිළිබඳ තොරතුරු පහත දැක්වේ.

ආදායම් ප්‍රභවය	2022				2021			
	ඇස්තමේන්තු ගත ආදායම	බිල් කළ ආදායම	රැස් කළ ආදායම	දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟය	ඇස්තමේන්තු ගත ආදායම	බිල් කළ ආදායම	රැස් කළ ආදායම	දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟය
	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.
(i) වරිපනම් හා බදු	1,959,000	2,916,056	2,755,710	2,089,498	1,958,038	2,521,992	1,701,193	1,929,151
(ii) කඩ කුලී	94,800	4,356		24,125	814,760	4,356	9,630	19,769
(iii) බලපත්‍ර ගාස්තු	2,610,000	1,447,000	1,447,000	-	4,040,000	1,420,500	1,875,800	-
(iv) වෙනත් ආදායම්	56,170,050	2,373,333	3,552,433	1,090,248	55,492,227	-	27,905,923	2,269,348
	<u>60,833,850</u>	<u>6,740,745</u>	<u>7,755,143</u>	<u>3,203,871</u>	<u>62,305,025</u>	<u>3,946,848</u>	<u>31,492,546</u>	<u>4,218,268</u>

2.2.2 ආදායම් රැස්කිරීමේ කාර්ය සාධන

සභාවේ ආදායම් රැස්කිරීමේ කාර්ය සාධනය සම්බන්ධ නිරීක්ෂණ පහත දැක්වේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) වරිපනම් හා බදු -----	ආදායම් පරීක්ෂක නිලධාරියෙකු නොමැති වීම හේතු වී ඇති බව	හිඟ ආදායම් අයකර ගත යුතුය.
සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට රු.663,028 ක හිඟයක් පැවති අතර එයින් පෞද්ගලික දේපල 20 කින් වසර 10 කට අධික කාලයක් තුළ රු.145,058 ක් හිඟව පැවති අතර දේපල 92 කින් වසර 5 ත් 10ත් අතර කාලයක සිට රු.361,590 ක් අයවිය යුතුව පැවතුණි.		
(ආ) වෙනත් ආදායම් -----	ඉදිරියේදී ආදායම් අය කරගැනීමට කටයුතු කරන බව	- එම -
සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසාන දිනට ආයතන 13 කින් දැන්වීම් පුවරු ගාස්තු රු.778,700ක් අයකරගෙන නොතිබුණි.		
(ඇ) උසාවි දඩ හා මුද්දර ගාස්තු -----	මුද්දර ගාස්තුවලින් කොටසක් අයකර ගැනීමට කටයුතු කර ඇති බව	- එම -
පළාත් සභාවේ ප්‍රධාන ලේකම්වරයාගෙන් සහ අනෙකුත් බලධාරීන්ගෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට ලැබිය යුතුව තිබුණු උසාවි දඩ රු.519,248 ක් හා මුද්දර ගාස්තු රු.571,000ක් විය.		

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 පනතින් පවරා ඇති කාර්යයන් ඉටු කිරීම

1987 අංක 15 දරණ ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 3 වන වගන්තිය යටතේ මහජන සෞඛ්‍ය, පොදු උපයෝගීතා සේවා සහ පොදු මංමාවත් පිළිබඳ කාරණා විධිමත් කිරීම හා පාලනය කිරීම, ජනතාවගේ සුඛ විභරණය, පහසුව හා සුභසාධනය යන සභාව විසින් ඉටු කළයුතුව තිබුණු කාර්තවයන් ඉටු කිරීම පිළිබඳව නිරීක්ෂණය වූ කරුණු පහත දැක්වේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 79,84,85,92,93 හා 95 වගන්තිවල විධිවිධාන ප්‍රකාරව පොදු කානු, කසළ කානු, ජල මාර්ග, වැසිකිළි යනාදී කාර්යන්ට අදාළ ඉදිකිරීමේ නඩත්තු කටයුතු හා ඒවා ආරක්ෂා කර ගැනීමට අවශ්‍ය කිසිදු පියවරක් අනුගමනය කර නොතිබුණි.	ගැසට් කළ යුතු මාර්ග හඳුනාගැනීම සිදු කරමින් පවතින බව	පනතේ විධිවිධාන අනුව කටයුතු කළ යුතුය.

(ආ) ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 93 සිට 95 දක්වා වගන්තිවලට අනුව මල ඉවත් කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වැඩපිළිවෙලක් හා ඊට අදාළ ගලී රථ සේවාව පවත්වාගෙන ගොස් නොතිබුණි.	ආදායම් ප්‍රමාණවත් නොවන බැවින් ඉටුකළ යුතු මහජන උපයෝගීතා සේවාවන් බොහෝමයක් අතපසු වී ඇති බව	පනතේ කාර්යයන් ඉටු කළ යුතුය.
(ඇ) ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ III කොටසේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව සභා බල ප්‍රදේශය තුළ මංමාවත් තැනීම, වැඩිදියුණු කිරීම, විදි මාවත් නම් කිරීම පෞද්ගලික දේපල හිමිකරුවන්ගේ යහපත සඳහා මාර්ග ඉදිකිරීම, සභාව සතු මාර්ග ගැසට් කිරීම හා යනාදී කාර්යන් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ සභා අරමුදල් යොදවා ඉටුකර නොතිබුණි.	ආදායම් ප්‍රමාණවත් නොවන බැවින් ඉටුකළ යුතු මහජන උපයෝගීතා සේවාවන් බොහෝමයක් අතපසු වී ඇති බව	- එම -
(ඈ) ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 78 (1) වගන්තිය අනුව කාර්යයන් ඉටු කළ යුතු වුවද, ප්‍රදේශ 06 ක පාරිභෝගිකයින් 474 ක් වෙත රසායනාගාර පරීක්ෂාවකින් හා පිරිපහදුවකින් තොරව පානීය ජලය බෙදා හැර තිබුණි.	ප්‍රමාණවත් නොවන බවත්, ඉටු කළ යුතු සේවාවන් බොහෝමයක් ඉටු කිරීමට නොහැකි වූ බවත්	ජල සාම්පල පරීක්ෂා කර පානීය ජලයේ සුරක්ෂිතතාවය තහවුරු කළ යුතුය.
(ඉ) ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 119 ප්‍රකාරව පදිංචිකරුවන්ගේ අවශ්‍යතාවය සඳහා පොදු වෙළඳපළවල් හෝ සති පොලවල් ආරම්භ කර ක්‍රියාත්මක කර නොතිබුණි.	ආදායම් ප්‍රමාණවත් නොවන බැවින් ඉටුකළ යුතු මහජන උපයෝගීතා සේවාවන් බොහෝමයක් අතපසු වී ඇති බව	පනතේ කාර්යයන් ඉටු කළ යුතුය.

3.2 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

(අ) විගණන නිරීක්ෂණය මන්රාසි නගරයේ මගී ආවරණයක් ඉදිකිරීම සඳහා රු.500,000 ක ඇස්තමේන්තුවක් මත ඉකුත් වර්ෂයේ නොවැම්බර් 01 දින කොන්ත්‍රාත්කාර ආයතනයකට ඉදිකිරීම පවරා තිබුණි. කොන්ත්‍රාත්කරුවන් විසින් අනුමත සැලැස්මට පරිහානි රච කටයුතු කරමින් අතුරු මාර්ගය හා නව පාලම ඉදිකිරීම සඳහා යොදා තිබුණු නාවකාලික පාලමද අවහිර කරමින් මීටර් 6 x 10 ප්‍රමාණයේ දෙමහල් ගොඩනැගිල්ලක් අනවසරයෙන් ඉදිකර තිබුණි.	සභාවේ අදහස් දැක්වීම අදහස් දක්වා නොමැත.	නිර්දේශය අනවසර ඉදිකිරීම් ඉවත් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) අළුතින් සංස්ථාපනය කරන ලද පළාත් පාලන ආයතනවල පහසුකම් සැලසීම සඳහා 2019 සැප්තැම්බර් 12 දින ලැබී තිබුණු මුදලින් අදාළ කාර්යය ඉටු නොකර රු.1,855,755 ක ශේෂයක් විගණන දිනට පොදු තැන්පත් ගිණුමේ රඳවාගෙන තිබුණි.	අදහස් දක්වා නොමැත.	අවශ්‍යතාවය කඩිනමින් ඉටුකරවා ගත යුතුය.

(ඇ)	සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට පැවති ලී බඩු හා සවි කිරීම් ඒකක 45 ක්, වත්කම් ඒකක 16 ක්, ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි 05 ක් සහ පොදු වැසිකිළි 06 ක වටිනාකම තක්සේරු කර ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.	ඉදිරි වර්ෂවලදී අදාළ වත්කම්වල වටිනාකම් ගිණුම් තුළ පෙන්වුම් කිරීමට කටයුතු කරන බව	වත්කම් තක්සේරු කර ගිණුම්ගත කළ යුතුය.
-----	--	--	--------------------------------------

3.3 නිෂ්කාර්ය හෝ ඌන උපයෝජිත දේපල, පිරියත හා උපකරණ

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසාන දිනට පැවති එකතුව රු.1,202,013 ක යන්ත්‍ර උපකරණ, ලී බඩු හා කාර්යාල උපකරණ ඒකක 79 ක් වසර 01 සිට වසර 03 දක්වා කාල පරාසයක සිට නිෂ්කාර්යව හා ඌන උපයෝජිතව පැවතුණි.	කාර්යාලය පිහිටුවීමට ප්‍රමාණවත් ඉඩ පහසුකම් සහිත ගොඩනැගිල්ලක් නොමැතිකම හේතුවෙන් මිලදී ගන්නා ලද ලී බඩු හා කාර්යාල උපකරණ භාවිතා කිරීමට නොහැකි වූ බව	අවශ්‍යතාවය සලකා බලා මිලට ගැනීම් කළ යුතු අතර මිලට ගත් උපකරණ උපයෝජනය කළ යුතුය.

3.4 වත්කම් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2020 සැප්තැම්බර් 05 දින සිදු වූ වාහන අනතුර සම්බන්ධයෙන් මු.රෙ 104 පරීක්ෂණ අවසන් කර නොතිබුණු අතර අදාළ වාහනය අළුත්වැඩියා කිරීමටද කටයුතු කර නොතිබුණි. මේ හේතුවෙන් සභාපතිවරයාගේ ගමන් වෙනුවෙන් කුලී වාහනයක් යොදවාගෙන ඒ සඳහා වර්ෂය තුළ රු. 4,729,849 ක් ගෙවීම් කර තිබුණි.	අදාළ රථය පෞද්ගලික ආයතනයක් වෙත යොමු කර අලුත්වැඩියා කිරීම සඳහා ඇස්තමේන්තුවක් ඉල්ලුම් කර ඇති බව	අළුත්වැඩියා කර භාවිතයට ගත යුතුය.

3.5 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) නුවරඑළිය ප්‍රාදේශීය සභාවෙන් ප්‍රාදේශීය සභාව වෙත අනුයුක්ත කරන ලද සේවකයින් 11 දෙනෙකු වසර 06 සිට වසර 24 දක්වා සේවා කාලයක් ගතවී තිබුණද, සේවයේ ස්ථිර කිරීමට ඇති හැකියාව සොයා බලා ස්ථිර කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	එක් එක් සේවකයන්ගේ පෞද්ගලික ලිපි ගොනුවල පවතින අඩුපාඩු නිවැරදි කරමින් පවතින බව	සේවකයින් ස්ථිර කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) තනතුරු 72 ක පුරප්පාඩු පැවතුණු අතර පරීක්ෂක තනතුරු 02 ක් කම්කරු තනතුරු 33 ක් පුරප්පාඩු වී පැවතීම හේතුවෙන් තනතුරු 72 ක් පුරප්පාඩු වී පැවතීම නඩත්තුව සහ කසළ කළමනාකරණය විධිමත් කිරීම කෙරෙහි මතු වී තිබුණි.	ආදායම් පුරප්පාඩු පිළිබඳ පළාත් පාලන කොමසාරිස් වෙත ඉල්ලුම් කර ඇති බව	පුරප්පාඩු සම්පූර්ණ කරවාගත යුතුය.

4. ගිණුම්කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

4.1 අයවැය පාලනය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා පිළියෙල කර තිබුණු අයවැය ලේඛනය අනුව ඇස්තමේන්තුගත ආදායම් හා වියදම්, තථ්‍ය ආදායම් හා වියදම් සමඟ සැසඳීමේදී ආදායම් විෂයයන් 10 ක සියයට 02 සිට සියයට 100 දක්වාද වියදම් විෂයයන් 07 ක සියයට 14 සිට සියයට 308 දක්වාද විචලනයන් නිරීක්ෂණය වූ බැවින් අයවැය ලේඛනය ඵලදායී පාලන කාරකයක් වශයෙන් යොදාගෙන නොතිබුණි.</p>	<p>ඉදිරි වර්ෂයන් තුළදී ආදායම් වියදම් නිසි පරිදි ඇස්තමේන්තු කිරීමට කටයුතු කරන බව</p>	<p>අවශ්‍යතාවය සලකා අවධානයෙන් කටයුතු කර අයවැය පිළියෙල කළ යුතුය.</p>

4.2 පාරිසරික ගැටලු

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>නගරය තුළ රැස්වන කසළ බැහැර කිරීම ප්‍රතිචක්‍රීයකරණය සඳහා අවශ්‍ය සෑම අපද්‍රව්‍ය මධ්‍යස්ථානයක් ස්ථාපිත කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණු අතර දෛනිකව රැස්වන වන කසළ කිලෝග්‍රෑම් 237.5 ක් බැහැර කර තිබුණි.</p>	<p>කසළ කළමනාකරණය සම්බන්ධයෙන් කෙටි කාලීන හා දිගු කාලීන සැලැස්ම පිළියෙල කිරීමට කටයුතු කරන බව</p>	<p>සන අපද්‍රව්‍ය විධිමත්ව කළමනාකරණය කළ යුතුය.</p>